

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Juni 2023
Institution	Herning Hf og VUC
Uddannelse	2årig HF
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Inge Knudstrup Thøgersen (Johannes A. F. Jørgensen)
Hold	Dansk 2o

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Fortællinger om syndefald
Titel 2	Grammatik
Titel 3	Dokumentar
Titel 4	Nyhedsformidling
Titel 5	Taler og argumentation
Titel 6	Skam og længsel i romantikken
Titel 7	Selvfremsstilling på SoMe
Titel 8	Problemer under debat
Titel 9	Kortfilm
Titel 10	Storby
Titel 11	De skriftlige genrer

Titel 1	Fortællinger om syndefald
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rangvid, Mads og Sørensen Mimi: 'Fortællinger om syndefald, s. 17-20, 62-85 fra "Perspektiver i dansk", Dansk lærerforenings forlag (2018). <p>Litterære tekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Lindormen</i> (folkeviser - trylleviser) - <i>Venelite</i> (folkeviser - trylleviser) + fremførelse af Sorten muld: https://www.youtube.com/watch?v=E3fT_itbpEO - <i>Ebbe Skammelsen</i> (folkeviser - riddervise) - Anders Bodelsen: <i>Drivhuset</i> - Mark Twain: <i>Adam-Evas dagbog</i> - Karen Blixen, <i>Ringene</i> (1958) - Helle Helle, <i>Sit eget system</i> (2000) - <i>Transit</i>, Kortfilm af William Lindhardt, 2015 (8 min) - Svend Åge Madsen <i>Se dagens lys (værklæsning 1)</i> <p>Begrebet: Intertekstualitet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reklame: More Fruit than before: https://www.adsoftheworld.com/media/print/kelloggs_eve - Maleri: Nadia Plesners "KISS" - Keep It Simple, Stupid. 2013 <p>Folkeviser: https://litthist.systeme.dk/?id=135&L=0</p> <p>Romanen: Se dagens lys: fokus på dystopi og utopi, samt træne analyse</p> <p>Novellen som genre https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/index.php?id=157#c438</p> <p>Dagbogen som genre: Lærerproducerede noter. Refleksionsgenrer</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Om kortfilm: https://textanalyse.systeme.dk/?id=c21990&L=0</p> <p>Filmiske virkemidler: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/index.php?id=226&loopRedirect=1</p> <p>Broen som overgang: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=244</p>
Omfang	15 moduler af 90 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Grundlæggende litterær analyse: fortolkningshypotese, motiv, tema, fortæller, synsvinkel, person- og miljøkarakteristik, fremstillingsformer, intertekstualitet og perspektivering - Det retoriske pentagram - Genrer: novelle, roman, folkeviser (vægt på trylleviser og riddervise) - Lidt reklame og lidt billedanalyse - Værklæsning: læseteknikker - Skriftlighedsforløb
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, Pararbejde/gruppearbejde, Skriftligt arbejde, Kreativ opgave: Pixton Virtuelle arbejdsformer – herunder elektronisk portfolio (OneNote)

Titel 2	Grammatik
Indhold	<p>Dele af <i>Grammatik for Dummies</i> fra Dansk Sprognævns www.sproget.dk. Det drejer sig om følgende videoer og artikler: <i>Grammatik for dummies</i>, del 1-5: https://rediger.sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordklasser: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/ordklasser - Subjekt: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/subjekt-1 - Verballed: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/verballed-1 - Objekt: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/objekt-1 - <p>Regler for kommatering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c414 - https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=p172 - https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=p173 - http://komma.edutasia.com/ <p><i>Styr på sproget</i>, Claus Petersen og Line V. Frederiksen, Systimes i-bibliotek 2019, følgende sider er anvendt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oversigt over ordklasser, inklusive danske og latinske betegnelser: https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=p130 - Øvelse med navneord, tillægsord udsagnsord: https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c712 - Øvelser med biord og stedord: https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c711 - Øvelse med navneord, tillægsord, udsagnsord, biord og stedord. https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c710 <p>Kapitel om sætningsanalyse: https://styrpaasproget.systeme.dk/index.php?id=131&L=0</p> <p>Håndbog til dansk, Ole Schultz Larsen, Systimes i-bibliotek 2019, følgende materiale: https://hbdansk.systeme.dk/index.php?id=196&L=0</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskellige kommateringsopgaver - Forskellige ordklasse-opgaver m.m. - Interaktive grammatikøvelser i i-bogen <i>Styr på sproget</i>: https://styrpaasproget.systeme.dk/ & hjemmesiden www.sproget.dk <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommateringskursus: http://komma.edutasia.com/ - Høj stil og lav stil: https://hbdansk.systeme.dk/index.php?id=203> - Talesprog og skriftsprog: https://hbdansk.systeme.dk/index.php?id=199> <p>Sproglig analyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yahya Hassan, <i>BARNDOM</i>, 2013 (Ordklasser, semantiske felter) - Yahya Hassan, 'DU KOMMER I HELVEDE MIN BROR', 2013

	<p>– Klaus Rifbjerg, <i>Livet i badeværelset</i>, 1960 (Ordklasse, semantiske felter) Herunder lyrikgenren</p> <p>POP: Praktik- og Projektperiode 1: (Professionsrettet værk (2)) Danskfaget: Komparativ grammatisk sproglig analyse af forskellige hjemmesider og forskellige uddannelsesinstitutioners hjemmesidetekst, fx: Social- og sundhedsassistent eller lignende, fx: https://www.holstebro.dk/om-kommunen/uddannelse-ved-kommunen/social-og-sundhedsassistent En bacheloruddannelse i sprog og it-baseret kommunikation eller lignende, fx her: https://www.sdu.dk/da/uddannelse/bachelor/professionsbachelor_i_sprog_it</p>
Omfang	Ca. 10 moduler af 90 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Fokus for forløbet er at kende til og anvende:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ordklasser (og semantik) – Sætningsanalyse (og syntaks) – Kommatering (og hel- og ledsætning samt evt. paratakse og hypotakse) – Karakterisere og vurdere sprogbrug ud fra grammatiske iagttagelser
Væsentligste arbejdsformer	Hands-on øvelser, øvelser fra i-bogstests + hjemmesider og alm skriveøvelser.

Titel 3	Dokumentar
<p>Indhold</p>	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fakta- og fiktionskoder (<i>Den iscenesatte virkelighed</i>, i-bog, p126, 127, 154 -157) <ul style="list-style-type: none"> o Scenografi: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=p171 o Virkeligheden i medier: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=126 o Mere om fiktion: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=154 o Mere om fakta: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=155 o - Definition af autenticitetsmarkører og etik (<i>DOX</i>, s. 16-26) - Dokumentargenrer: Sociologisk, portræt, institution, sagsorienteret (<i>Krydsfelt</i>, s. 298-300) <ul style="list-style-type: none"> o Dokumentarens grundformer: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=p184 o Den observerende: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=p177 o Den dybdeborende: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=p178 o DOX s.2-10 - Fortælleformer: den poetiske, den interaktive, den observerende, den autoritative (<i>Krydsfelt</i>, s. 300-301) - Filmiske virkemidler (<i>Den iscenesatte virkelighed</i>, i-bog, p161-174) <ul style="list-style-type: none"> o Billedudsnit: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=p164 o Perspektiv: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=p165 o Billedkomposition: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=p166 o Kamerabevægelser: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=p168 o Lys: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=p170 o Klipping: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=p172 o Forløbsstruktur: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=p173 o Lyd: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=p174 - Iscenesættelse: <i>TV!TV!TV! – den iscenesatte tv-virkelighed</i>, afsnit 24, DR ,2011 <p>Materiale, medietekster</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Testamentet</i> Christian Sønderby Jepsen 2011 (medieværk(3)), - <i>Børnene på psyk</i> (afsnit 1), DR 2017 (cfu: 00:00-04:17) - <i>Rocket Brothers</i>, Kasper Torsting 2003 (anslaget 5 min)) - <i>Fattige danske børn - Den usynlige arv</i>, DR 2012 (cfu: 00:00-03:50) - <i>Natlæger på Vesterbro</i>, Lars Engels - <i>Ambassadøren</i>, Mads Brügger, 2011 (uddrag, https://www.dr.dk/drtv/se/ambassadoeren_61586) - DR: <i>Finanskrisen forfra - business as usual</i>, 2015 (uddrag, https://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=011501122045) - <i>Fogh bag facaden</i>, Christoffer Guldbrandsen, 2003 - Søren Ryge, 'Far, Mor og børn', 2016 - <i>Stein Baggers bedrag</i>, DR-dokumentar <p>https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=126 https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=130</p> <p>Supplerende stof: Kropsfremstillinger: <i>Tykke Ida og Hård udenpå</i> (som afleveringsopgave) Kommunikationsmodeller</p>
<p>Omfang</p>	<p>11 moduler af 90 minutters varighed</p>

Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumentargenren og undergenrer; herunder den sociologiske dokumentar, portrætdokumentaren, institutionsdokumentaren og den sagsorienterede dokumentar - Fakta- og fiktionskoder - Autenticitetskoder - Filmiske virkemidler; herunder billedudsnit, perspektiv, kamerabevægelse, lys og lyd, klipning. - Dramaturgi og dramaturgiske modeller - Fortælleformer; herunder autoritativ, poetisk, interaktiv, observerende Autenticitetsmarkører og etik - Iscenesættelse, troværdighed og autenticitet?
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Pararbejde/gruppearbejde Skriftligt arbejde Virtuelle arbejdsformer – herunder elektronisk portfolio</p>

Titel 4	Nyhedsformidling
Indhold	<p>Informationsgenren og opinionsgenren</p> <p>Kernestof: Kapitlet: "Flygtninge i nyhedsstrømmen" fra <i>Perspektiver i dansk</i> s. 270-300. "Avisens genrer" i <i>Krydsfelt</i> s. 289 (30s) Ole Schultz Larsen: "Stofområder og avistyper" i <i>Håndbog til DANSK</i> (5s) Flygtningekrisen på https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p233</p> <p>Nyhedsdækningens første fase: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/index.php?id=234 Opgaven <i>Det vigtigste først</i> https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c902 Perspektiver i dansk: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p232 Håndbog til dansk: https://hbdansk.systime.dk/?id=p218 Avistyper på https://hbdansk.systime.dk/?id=c668. <i>Dybere ind i sagen:</i> (https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p235)</p> <p>Minervamodellen læsersegmenter: https://zbc-brobygning.weebly.com/minerva-model-len.html</p> <p>'Spyttemanden': https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c943 Appelformer: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c606</p> <p>Fake news og clickbaits: https://www.dr.dk/nyheder/indland/test-kan-du-spotte-falske-nyheder-paa-facebook Vinkling og fake news her: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p238. <i>Flygtning sparker gravid:</i> https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c964. https://tekstspot.dk/hvad-er-clickbait/</p> <p>Satire - Autenticitet og fikcionalisering Satire: <i>Kun for sjov?</i>: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p239 <i>RokokoPostens</i> artikel om løsningen af Syriens flygtningekrise: http://rokokoposten.dk/2016/02/21/brad-pitt-angelina-jolie-loeser-flygtningekrisen-adoptere-syriske-boern/ Autenticitet (https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c375) og fikcionalisering (https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c373) Indslag fra satireprogram <i>De uaktuelle nyheder</i> med Mikael Bertelsen: https://www.youtube.com/watch?v=ZsCovtzmye0</p> <p>Bodil - Et analyseeksempel: David Andersen m.fl.: <i>En ordentlig røvfuld med blæsebælgen</i> + sideartikler + forsiden, Ekstra Bladet, 6. dec. 2013 Morten Skjoldager og Sofie Buch Hoyer: <i>Kraftig og langvarig storm rammer Danmark</i>, Politiken, 6. dec. 2013</p>
Omfang	Ca. 10 moduler af 90 minutters varighed
Særlige fokuspunkter	Begreber i spil: De fem nyhedskriterier (aktualitet, væsentlighed, identifikation, sensation, konflikt) De sociale kriterier Informerende tekster (nyhed, baggrundsartikel, reportage) Opinionstekster (kommentar/analyse, leder, anmeldelse, læserbrev, debatindlæg)

	<p>Fake news Nyhedssatire</p> <p>Nyhedskredsløb, Nyhedstrekant, avistyper, komposition (forløbsmodeller), , typer af kilder - opinionskredsløb, Aktualitet og fikcionalisering, vinkling, grafisk opbygning af avisartikel, appelformer</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt • beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber • anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag • navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber • demonstrere viden om fagets identitet og metoder • undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes. <p>Mediemæssige perspektiver</p> <ul style="list-style-type: none"> – Medieanalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler – Kommunikationsanalyse – Minervamodellen
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning Pararbejde/gruppearbejde Skriftligt arbejde Virtuelle arbejdsformer – herunder elektronisk portfolio (OneNote)</p>

Titel 5	Taler, retorik og argumentation
Indhold	<p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rangvid, Mads og Sørensen Mimi: <i>Perspektiver i dansk</i>, Dansk lærerforening, 2018 <ul style="list-style-type: none"> o Kap.5: <i>Taler i en Terrortid'</i>, s. 115-119 (Ciceros pentagram, appelformer, den retoriske fisk) & 121-124 (Stilistiske figurer (gentagelse, triade, anafor, alliteration osv.) o Kap. 6: <i>Argumenter for forandring</i>, s. 145-155 (Toulmin, appelformer, argumentationsgreb). <p>Taler i en terrortid: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p175 Bushs tale til nationen: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p177 Talegenrer og en fiskemodel: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c541 Appelformer: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c547 Nyrup Rasmussens tale (opgave): https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c1068 Argumenter for forandring: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p184 Perspektiver i dansk, https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p178 Stilistiske figurer: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c561 Opgaven om stilistiske figurer i Lars Løkkes tale: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c554 Billedskabende sprog: billedskabende sprog her: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c558 Billedsprog: billedsprog her: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c564 <i>Mother Nature is Speaking</i> + argumentation: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p185 Toulmin: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c601 Opgave: <i>Who is speaking?</i>: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c607 Argumentationsgreb: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c610 Hæderlighed og vægt: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c616</p> <p>Kernetekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bush tale til nationen 11/9-2001: https://www.americanrhetoric.com/speeches/gwbush911addresstothenation.htm • Poul Nyrup Rasmussens tale i forbindelse med terrorangrebet 11. september 2001: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c1069 • Lars Løkke Rasmussens tale ifm. terrorangrebet i Paris 2015: https://www.stm.dk/statsministeren/taler/statsminister-lars-loekke-rasmussens-tale-ved-mindehoejtidelighed-foran-den-franske-ambassade-den-15-november-2015-efter-terrorangrebene-mod-paris/ • Antoine Leiris: <i>I får ikke mit had</i>, 2016 (uddrag): https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c1072 • <i>Nature is Speaking</i>: https://www.conservation.org/nature-is-speaking (mediemæssigt perspektiv, Julia Roberts nævnt i grundbog) • Christians tale fra <i>Festen</i>: https://www.youtube.com/watch?v=BqIWIkwC2PE <p>Aflevering: Analyse af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leonardo DiCaprio: "Tale i FN" (antologi <i>Perspektiver i dansk</i>) + http://xn--rst-Ona.dk/talearkiv/tale-i-fn-om-klimaforandringer/ og • Greta Thunberg: "Tale ved klimamarchen 2019" https://dansketaler.dk/tale/greta-thunbergs-tale-ved-klimamarchen-2019/ <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Before the Flood, 2016, Fisher Stevens https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/flood

Omfang	Ca. 10 moduler af 90 minutters varighed
Særlige fokus-punkter	<p>Ciceros pentagram, appelformer, 'den retoriske fisk' stilistiske figurer (gentagelse, triade, anafor, allitteration osv.), Billedsprog og billedskabende sprog (Stilistik), Toulmin, appelformer, argumentationsgreb/-kneb.</p> <p>Et skriftligt fokus</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Det sproglige perspektiv med mulighed for kobling til litteratur- og medieperspektiver</i> - <i>retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelformer og argumentation</i> - <i>demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund</i> - <i>anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed</i> - <i>anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed.</i> - <i>analysere og vurdere teksters kommunikative betydning</i> - <i>demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag</i> - <i>demonstrere viden om fagets identitet og metoder</i>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning</p> <p>Pararbejde/gruppearbejde</p> <p>Skriftligt arbejde</p> <p>Virtuelle arbejdsformer – herunder elektronisk portfolio</p>

Titel 6	Skam og længsel i romantikken
Indhold	<p>Kernestof: <i>Skam som affekt; pinlighed, skyld og skam og skammens former</i> fra <i>Litteraturens huse</i>: Carsten Stage https://litteraturenhuse.systime.dk/index.php?id=2385#c8607</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skam som affekt: https://litteraturenhuse.systime.dk/?id=c8615 - Pinlighed, skyld og skam: https://litteraturenhuse.systime.dk/?id=c8613 - Skammens former: https://litteraturenhuse.systime.dk/?id=c8609 - Hvorfor er skam et interessant motiv i kunsten (herunder litteraturen)? - https://litteraturenhuse.systime.dk/?id=c8582 <p>Romantikens strømninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nationalromantik - Universalromantik - Nyplatonisme - Biedermeier - Romantisme <p><i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i> (kap 5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introduktionsvideo: https://litthist.systime.dk/?id=p124 - Romantikens samfund: fra enevælde til demokrati: https://litthist.systime.dk/?id=p161 - Livssyn: https://litthist.systime.dk/index.php?id=157 <p>Kernetekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adam Oehlenschläger: <i>Der er et yndigt land</i>, 1823 - N. F. S. Grundtvig: <i>Danmarks trøst</i>, 1820 - Schack Staffeldt, <i>Indvielsen</i>, 1804 - Schack Staffeldt, <i>Til den uendelige Natur</i>, 1802 - H.C. Andersen: <i>'Phantasie ved Vesterhavet'</i>, 1831 - Nephew <i>'Hjertestarter'</i>, 2012 - H.C. Andersen: <i>Klokken</i>, 1845 - H.C. Andersen: <i>Skyggen</i>, 1847 (Værklæsning) - Steen Steensen Blicher: <i>Præludium (Trækfuglene)</i>, 1828 - Christian Winther, <i>Flugten til Amerika</i>, 1835 (Værklæsning - digt) <p>Om teksterne:</p> <p>https://litthist.systime.dk/?id=p161 https://litthist.systime.dk/index.php?id=157</p> <p>National romantik: https://litthist.systime.dk/?id=p162 Nationalsange/ fædrelandssange: https://litthist.systime.dk/index.php?id=162#c414 https://litteraturensveje.systime.dk/index.php?id=157&L=0</p> <p>Om den litteraturhistoriske kontekst: https://litthist.systime.dk/?id=c1110 Om <i>Danmarks Trøst</i>: https://litthist.systime.dk/?id=c1111 Digtet: <i>Danmarks Trøst</i> (Langt højere Bjerge) https://litthist.systime.dk/?id=c1112 Universalromantik: https://litteraturensveje.systime.dk/index.php?id=596 Nyplatonisme: https://litthist.systime.dk/index.php?id=158 Indvielsen https://litteraturenhuse.systime.dk/?id=c1801 Om HC. Andersen: https://litthist.systime.dk/?id=159&L=0</p>

Om Schack Staffeldt om nyplatonismen: <https://litthist.systime.dk/?id=158>
Folkeeventyr og kunsteventyr: <https://indidansk.dk/eventyr-genretraek>
Dobbeltgængermotivet:
<https://litteratursiden.dk/artikler/lille-spejl-pa-vaeggen-der-er-jeg-unik-i-verden-her>:
Om 'Skyggen' <https://litteraturensveje.systime.dk/?id=177>
Den upålidelige fortæller: <https://textanalyse.systime.dk/index.php?id=750#c18099>

Begreber:

Das Unheimliche
Dobbeltgængermotivet

Hvad er lyrik?: <https://litthist.systime.dk/?id=197>
Hvad er lyrikanalyse?: <https://litthist.systime.dk/?id=198>
Lyrik i romantikken: <https://litthist.systime.dk/?id=202>

Indsamling af eventyr: <https://litthist.systime.dk/?id=c268>
Kunsteventyr: <https://litteraturensveje.systime.dk/?id=c1649>

Supplerende stof:

- Se sæson 3, afsnit 4 af den norske TV-serie *SKAM*:
- https://www.dr.dk/drtv/se/skam_57491
- Musikvideo: Nephew, *Hjertestarter*:
- DRs pigekor performer Der er et yndigt Land: <https://www.youtube.com/watch?v=MZjlrekrV8k>
- *Der er et yndigt land* – sunget i Parken:
- <https://www.youtube.com/watch?v=3chUVA1rZRY>
- *Store tanker - trange tider* (de første 10 min): <https://www.youtube.com/watch?v=UL4hfjTgay4>
- <https://hojskolesangbogen.dk/om-sangbogen/historier-om-sangene/d/der-er-et-yndigt-land>
- <https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/der-er-et-yndigt-land-af-adam-oehlen-schlaeger-1819/>
- *Danmarks Trøst*: <https://www.youtube.com/watch?v=GcFLC384Ubs>
- Turisme DK: Reklame for Danmark: <https://www.youtube.com/watch?v=QbB1oV-pMs7M&nohtml5=False>

- Fight Club, Fincher, 1999
- The Cave: An Adaptation of Plato's Allegory in Clay:
<https://www.youtube.com/watch?v=69F7GhASOdM&t=4s>
- Dr. Jekyll & Mr. Hyde:
  - Udgave 1932 <https://www.youtube.com/watch?v=zqqZ0yFgY04>
  - Udgave 2016 <https://www.youtube.com/watch?v=UJJGwPUST4>

Malerier:

Caspar David Friedrich, *Månen står op over havet*, malet 1823
Christen Købke: *Udsigt fra Dosseringen ved Peblingesøen*, henad Nørrebro. 1838.
J. Th. Lundbye: *Efterårslandskab. Hankehøj*. 1847
J. Th. Lundbye, 1847. *En gravhøj fra oldtiden ved Raklev på Refsnæs* (1839)
P.C. Skovgaard, *Udsigt over havet fra Møens Klint*, 1850.
P.C. Skovgaard, *Bøgeskov i maj. Motiv fra Iselingen*, 1857, SMK
Christen Købke, *Udsigt fra Dosseringen ved Sortedamssøen mod Nørrebro*, 1838
Julius Exner, *Besøget hos Bedstefader*, 1853, SMK
J. Th. Lundbye, *En dansk kyst. Motiv fra Kitnæs ved Roskilde Fjord*, 1843,

	Anton Melbye: <i>Oprørt sø</i> , 1852. Olie på lærred. Ribe Kunstmuseum C.F. Sørensen, <i>Et vrage på Jyllands vestkyst ved solnedgang</i> , 1847. SMK.
Omfang	Ca. 9 moduler af 90 minutters omfang
Særlige fokuspunkter	Skammens former (findes i teorien fra Litteraturens huse) - Dualisme - Idealisme - Panteisme - Organismetanken - Nationalromantik - Universalromantik - Nyplatonisme - Det romantiske geni Skam og længsel Lyrikanalyse Eventyrgenrer Aktualisering
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Pararbejde/gruppearbejde Skriftligt arbejde Virtuelle arbejdsformer – herunder elektronisk portfolio

Titel 7	Selvfremsstilling på sociale medier
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rangvid, Mads og Sørensen Mimi: <i>'Selvfremstilling på sociale medier'</i>, kap. 4 fra "Perspektiver i dansk", s.86-107 + 111 Dansk lærerforenings forlag (2018). (22s) – Herunder litterære tekster af: <ul style="list-style-type: none"> ○ Casper Eric: <i>Jeg har en samtale</i>, 2014 (2s) ○ Kasper Bjerre: <i>Svovl</i> (2 uddrag), 2016 (2s) – Hougaard, Tina Thode m.fl. "<i>Sprog I sociale medier</i>", Dansk lærerforenings forlag (2018) (s. 57 – 62) (5s) <p>Herman Bang: <i>Foran Alteret</i> (1880) - For analyse af sproghandlinger og undertekst samt eksempler på kommunikative tegn, især udeladelsesprikker, som omtales i "sprog i de sociale medier" (7s) (Kanon)</p> <p>Ludvig Holberg, Epistel 448: <i>Parodi på Sprogrenseriet</i> ca. 1748</p> <p>Tekster om SoMe <i>Profilbilleder</i>, Den lyserøde Elefant: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=170#c1056 Amalie Haun: <i>I år fik mit gymnasie en onlinekalender med kønne piger og sjofle kommentarer</i> https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c1063</p> <p>Medietekster: – Fie Laursen - Min Ærlighed</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Uploaded</i>. Kampagne for Medierådet: https://www.youtube.com/watch?v=eGI0-v7Wmms (i alt 12s) <p>Kort præsentation af lekter (sociolekt, kronolekt, multietnolekt, etnolekt, medialekt). Fokus på SMS sprog og medialekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – https://begrebdansk.systeme.dk/?id=c442 – https://begrebdansk.systeme.dk/index.php?id=143 – https://begrebdansk.systeme.dk/index.php?id=125 <p>(i alt 7s)</p> <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Paul Logan: https://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/film-og-social-mediaer?sub=18752#chapter – <i>WulffMorgenthaler</i> striber: https://politiken.dk/striber/wulffmorgenthaler/ Til samtaleanalyse
Omfang	Ca. 9 moduler af 90 minutters varighed 57s
Særlige fokuspunkter	<p>Det retoriske pentagram, Kommunikationssituationen Frontstage, backstage og middle region. Face, facetrussel og facework Sproghandlinger (samtalestrukturerende, informerende, følelses- og holdningsmæssige og handlingsregulerende), høflighedsprincip og samarbejdsprincip Undertekst Tegnsætning (herunder syntaktiske tegn og kommunikative tegn) Lekter (etnolekt, kronolekt, sociolekt, multietnolekt og medialekt)</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Pararbejde/gruppearbejde Skriftligt arbejde Virtuelle arbejdsformer – herunder elektronisk portfolio (OneNote)</p>

Titel 8	Problemer under debat
Indhold	<p>Det moderne gennembrud, Det folkelige gennembrud, socialrealisme, kulturradikalisme</p> <p><u>Det moderne gennembrud</u> <i>Kernestof:</i> Litteraturen på langs og tværs, ibog (43s): 1870-1890: Det moderne gennembrud: https://litthist.systeme.dk/index.php?id=125 Det moderne gennembruds samfund https://litthist.systeme.dk/index.php?id=138</p>

Livssyn og syn på litteraturen

<https://litthist.systime.dk/?id=p139>

Det moderne gennembruds temaer: Køn, klasse og kirke

<https://litthist.systime.dk/?id=p142>

Realisme, naturalisme og impressionisme som skrivestil:

<https://litthist.systime.dk/?id=p140>

Litteraturteoretisk strømning:

Georg Brandes Indledning til Hovedstrømninger: Emigrantlitteraturen, Falkenstjerne s.106-109, Georg Brandes (4s)

Realisme

Pontoppidan, *Naadsensbrød*, 1887, Falkenstjerne, s. 155-160 (5s)

Uddrag af Lykke Per (1s)

Om Pontoppidan og *Naadsensbrød*: Litteraturen på langs og tværs:

<https://litthist.systime.dk/?id=p256> (8s)

Se uddrag af Bille August 'LykkePer', 2018 (2s)

Impressionisme:

Herman Bang, *Frøkenen*, 1883, Falkenstjerne, s. 191-195 (4s)

Køn: <https://litthist.systime.dk/index.php?id=142>

Skrivestil og sprog: <https://litthist.systime.dk/index.php?id=140>

(4s)

Malerier af Monet

Sædelighedsfejden:

Amalie Skram, *Constance Ring*, 1885, uddrag, (argumentationsanalyse af samtalen med Pastoren) (3s)

<https://litthist.systime.dk/index.php?id=142#c293>

Naturalisme

Henrik Ibsen, *Et Dukkehjem*, 1879, (75s) (**Værklæsning**)

https://www.ibsen.uio.no/DRVIT_Du%7CDuht.xhtml

om Henrik Ibsen og *Et Dukkehjem* (1s):

<https://litthist.systime.dk/?id=c295&L=0>

Det naturalistiske dagligstuedrama (2s):

<https://litthist.systime.dk/index.php?id=211>

Ragnar Arntzen, *Drama, form og spænding*, in Henrik Ibsen, Words2you, s.292-296 (4s) på norsk.

Supplerende stof:

1800-tallet på vrangen, DR, uddrag 10 min. (5s)

<https://www.dr.dk/tv/se/18-tallet-pa-vrangen/1800-tallet-pa-vrangen-2/18-tallet-pa-vrangen-6-8#!/24:30>

Malerier (3s):

Brendekilde 'Udslidt'

Richard Berg, 'En sommeraften'
Erik Henningsen - Sat ud, 1892
Erik Henningsen, "Summum jus, summa injuria, Barnemordet", 1886
Peter Hansen, Høstbillede, 1910. Faaborg Museum.
Claude Monet, Solopgang (Soleil levant, 1872)

Det folkelige gennembrud:

Socialrealisme:

Nexø. *Sevilla*, 1903 (s) (Det grønne bord)
Pelle Erobreren, uddrag: Barndom
Jeppe Aakjær, Jens Vejmand, 1905

Eksistentialisme:

Litteraturen på langs og tværs (39s):
1890-2000: Modernisme og realisme:
<https://litthist.systime.dk/index.php?id=126>
Det moderne samfund
<https://litthist.systime.dk/index.php?id=169>
Tidlig modernisme, Johannes V Jensen, første verdenskrig og ekspressionisme og futurisme:
<https://litthist.systime.dk/index.php?id=171>
Folkelig realisme og socialrealisme (1900-1945):
<https://litthist.systime.dk/index.php?id=172>

Eksistentialisme

1930erne realisme: Tove Ditlevsen: Om tiden og TD: <https://litthist.systime.dk/?id=172#c479>
Om TD: <https://danskeforfattere.systime.dk/?id=1061>
Kulturradikalisme og PH:
<https://hbdansklitteraturhistorie.systime.dk/?id=210#c663>
<https://krydsfelt.systime.dk/?id=168>
Man binder os på mund og hånd:
<https://krydsfelt-antologi.systime.dk/?id=324>
https://dansklitteraturshistorie.lex.dk/Man_binder_os_p%C3%A5_mund_og_h%C3%A5nd_-_bes%C3%A6ttelse_og_censur
Med det bortcenserede vers (3): <https://www.trykkefrihed.dk/poul-henningsen-man-binder-os-pa-mund-og-haand-1940.htm>

Kernetekster

Martin A Hansen Indledningen til *Løgneren*
Seeberg, *Braget*, 1962 (3s)
Poul Henningsen, 'Man binder os på mund og hånd', 1940
Tove Ditlevsen 'GIFT' (uddrag kap. 2), 1971

Supplerende:

Hvad er en revywise - hvad er en revy?
<https://www.dr.dk/skole/dansk/udskoling/explainer-hvad-er-en-revy>
https://dansklitteraturshistorie.lex.dk/Jazz,_hum%C3%B8r,_holdning_-_PH-revy-erne

Omfang	28 x 90 min 179s
Særlige fokus-punkter	<p>Georg Brandes: Problemer under debat De tre K'er Sædelighedsfejden Realisme, naturalisme og impressionisme En folkelige realisme Social realisme Kulturradikalisme Sproget</p> <p>Faglige mål – demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund – analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster – demonstrere viden om fagets identitet og metoder</p> <p>Sproglige perspektiver Litterære perspektiver – et historisk genremæssigt varieret udvalg af tekster fra 1870 til i dag, herunder fra de seneste fem år – tekster fra <u>realisme</u> og modernisme</p> <p>Kanon: Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Seeberg og Hansen – litteraturanalyse og -fortolkning – anvendelse af relevante litterære metoder – litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer</p> <p>Mediemæssige perspektiver – medieanalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler</p>
Væsentligste arbejdsformer	

Titel 9	Kortfilm
Indhold	<p><i>Faglige forbindelser i dansk</i> (s.142-143), Solveig Bennike m.fl. Daneklærerforeningens forlag 2005. +Lærernoter (4s) Det lille plot: <i>Det sorte hul</i> https://filmcentralen.dk/alle/film/det-sorte-hul <i>Bliv hjemme</i> (kampagnefilm): https://www.youtube.com/watch?v=bBu1xNfXO8E (2s)</p>

	<p>Kortfilm: <i>Lovefield</i>: https://www.youtube.com/watch?v=coWxYLuk3Sk <i>Noah</i>: https://www.shortoftheweek.com/2016/08/22/noah/ <i>9 meter</i>: https://vimeo.com/56292505 (15s) Ivalu (TV2 play)</p> <p>Skriftligt arbejde: Anmeldelsen som genre (1s): https://aiu.dk/mediehandbogen/medier/genre/anmeldelse/ Lave anmeldelse af kortfilmen <i>9 meter</i></p> <p>Remedieringseksempel Kortfilm: <i>De naaede Færgen</i> af TH Dreyer (1948) (2s): https://filmcentra-len.dk/grundskolen/film/de-naede-faergen</p> <p>Johannes V. Jensen <i>Naaede de Færgen?</i> (kanon): (1s) https://textanalyse.systime.dk/index.php?id=5271&L=0</p> <p>Produktion af tegneserier (alene eller i grupper) - efter selvvalgt kortfilm</p> <p>Supplerende om kortfilm: https://www.youtube.com/watch?v=5D5RPP1chl</p>
Omfang	Tid: 8 x 90 min Sider: 27
Særlige fokus-punkter	Kortfilmen som genre, fortællere, dramaturgi, Richard Raskins 7 parametre, filmiske virkemidler og deres effekt,
Væsentligste arbejdsformer	grupperarbejde

Titel 10	20 årh. Storbyen
Indhold	<p>Litteraturen på langs og tværs (20s): Tidlig modernisme, første verdenskrig og ekspresionisme og futurisme: https://litthist.systime.dk/index.php?id=171 Folkelig realisme og socialrealisme (1900-1945): https://litthist.systime.dk/index.php?id=172 Efterkrigsmodernisme - Eksistentialisme https://litthist.systime.dk/?id=173#c489 Karen Blixen: https://litthist.systime.dk/?id=173#c491</p> <p>Ekspresionisme: Tom Kristensen <i>Det blomstrende slagsmål</i>, 1920 (2s) Rudolf Broby-Johansen, <i>ODALISK SKØNHED, BLOD</i>, 1922 (1s)</p> <p>Futurisme</p>

	<p><i>Det futuristiske manifest</i>, Marinetti, 1909 (oversat litteratur) (3s) <i>Emil Bønnelycke, Aarhundredet</i>, 1918 (2s)</p> <p>Figurdigte: Emil Bønnelücke, <i>New York</i>, 1917 (figurdigt) (1s) G. Apollinaire, <i>Den dolkede due og springvandet</i>, 1918 (figurdigt) (1s) F. Marinetti, <i>Om aftenen i sin seng genlæste hun brevet fra sin artillerist ved fronten</i>, 1917 (figurdigt) (1s)</p> <p>Malerier (3s): Russolo, <i>En bils dynamik</i>, 1913 Boccioni, <i>Sindstilstande I: Afsked</i>, 1911 Bruitisme: Russolo, <i>En bys opvågner" (1913)</i></p> <p>Eksistentialisme: Martin A. Hansen, 'Løgneren'. Uddrag - indledning Seeberg, <i>Braget</i>, 1962 (3s) Karen Blixen, <i>Ringen</i>, 1958</p> <p>https://litthist.systime.dk/?id=c488 https://litthist.systime.dk/?id=c502 https://litthist.systime.dk/?id=c504</p> <p>Storby-poet: Michael Strunge, K-O-N-T-R-O-L, (digtsamlingen 'SKRIGERNE), 1980 (1s) Michael Strunge, <i>Natmaskinen</i>, (Digtsamlingen <i>Vi folder drømmens faner ud</i>), 1981 (2s)</p> <p>Minimalisme (13s) Kende til minimalismen som stilart og sætte relevante tekster ind i denne kontekst Litteraturen på langs og tværs https://litthist.systime.dk/index.php?id=194 https://litthist.systime.dk/index.php?id=190 Minimalisme - en nyere realismegenre: https://litthist.systime.dk/index.php?id=178</p> <p>Helle Helle, 'Sit Eget System' (jf Forløbet Fortællinger om syndefald)</p> <p>Om novellen og novelleanalyse: Novellen som genre. Kende til de definitioner som kan indkredse novellens karakteristika, samt diskutere den klassiske og moderne novelles forskelle. https://litthist.systime.dk/index.php?id=190 https://litthist.systime.dk/?id=p189 3s)</p>
Omfang	Tid: 10 x 90 min 117s

Særlige fokus-punkter	<p>Futurisme Ekspressionisme Eksistentialisme Folkelige gennembrud Minimalisme</p> <p>Novellen som genre - novelleanalyse Lyrik som genre - lyrikanalyse</p> <p>Faglige mål</p> <p>Sproglige perspektiver Litterære perspektiver Mediemæssige perspektiver</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasse-, gruppe, individuelt og pararbejde</p>

Titel 11	Skriftlig fremstilling
Indhold	Gennemgang af de to skriftlige genrer: <ul style="list-style-type: none"> – Den analyserende artikel (15s) – Den debatterende artikel (15s)
Omfang	Tid: 4 x 90 min Sider: 30s
Særlige fokus-punkter	Stilgenrerne Hvad er en artikel?
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt-, pararbejde